

Tema 4 - O analiză retrospectivă a celor 17 ediții EUROINVENT (2009-2025)

În urma participării mele la Festivalul European al Creativității și Inovării, EUROINVENT, am remarcat ca acesta nu este doar un eveniment bifat anual în Sala Voievozilor de la Palatul Culturii. Acesta a devenit modul în care soft power-ul academic poate transforma un centru universitar de la marginea de est a Uniunii Europene într-un punct de referință pe harta mondială a inventicii. Anul acesta, la împlinirea vârstei de 18 ani, EUROINVENT își confirmă maturitatea, evoluând de la un salon de nișă la o platformă multidisciplinară care integrează cercetarea, arta vizuală și transferul tehnologic sub egida unor foruri globale precum IFIA și WIIPA.

Geneza evenimentului, în 2009, a stat sub semnul necesității. Într-un climat economic marcat de recesiune, Forumul Inventatorilor Români (FIR), alături de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” (TUIASI) și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC), au lansat prima ediție cu resurse modeste, fiind prezente aproximativ 100 de invenții din 8 țări. Transformarea a fost însă una rapidă de-a lungul edițiilor, în 2013, salonul devenise deja cel mai mare eveniment de acest tip din Europa de Sud-Est, cu peste 300 de proiecte. Un moment important din punct de vedere al vizibilității publice a fost ediția a VI-a din 2014, găzduită în Atrium-ul Palas Mall, o locație populară ce a generat un record de peste 40.000 de vizitatori, forțând cercetarea să iasă din turnul de fildeș și să comunice direct cu cetățeanul. Ulterior, din 2017, evenimentul s-a mutat definitiv la Palatul Culturii, marcând o etapă de profesionalizare și de creștere a calității.

Indicator	Ediția I (2009)	Ediția XI (2019)	Ediția XV (2023)	Ediția XVII (2025)
Evolutiv				
Număr Invenții/Proiecte	~100	622	712	646
Țări Participante	8	42	34	37
Format/Locație	UAIC Iași	Palatul Culturii	Palatul Culturii	Palatul Culturii
Marele Premiu	FIR Iași	TU Moldova	USMF Moldova	USMF Moldova

Tabel 1 – Evoluția edițiilor Euroinvent

Prestigul EUROINVENT este strâns legat de personalitățile internaționale care au vizitat

Iașul și care fac parte din juriul de elită. Prezența constantă a lui Alireza Rastegar, Președintele IFIA (International Federation of Inventors' Associations), a transformat festivalul într-un punct nodal pentru politica mondială a brevetelor. Respectivul a subliniat repetat că Iașul este un model de succes organizațional la nivel internațional, încurajând membrii IFIA din peste 100 de țări să folosească EUROINVENT ca platformă de matchmaking cu mediul de afaceri european.

O alta prezență relevantă ce a participat la eveniment este Moonsuk Chang, președintele TISIAS, a cărui colaborare de peste un deceniu cu organizatorii ieșeni a facilitat schimbul de know-how între inovația nord-americană și cea românească. Diplomația de nivel înalt a fost reprezentată de delegați precum Excelența Sa Diar Nurbintoro, Ambasadorul Indoneziei, sau reprezentanți de rang înalt din Malaezia (UniMAP) și Taiwan (WIIPA), care au oferit distincția „Ambassador of Innovation” unor cercetători români, validând astfel Iașul ca un hub de diplomație științifică.

Din rândul academicienilor locali, figura centrală este Conf. univ. dr. ing. Andrei Victor Sandu, președintele FIR și coordonatorul evenimentului, care a reușit să mențină standardul de publicare în jurnale indexate Web of Science și Scopus, prin parteneri ca Springer sau MDPI, oferind cercetătorilor nu doar o medalie, ci și vizibilitate academică măsurabilă.

EUROINVENT nu este doar o expoziție de postere, ci o pepinieră de produse care au ajuns pe piață sau au revoluționat domeniul, cu toate că toate lucrările sunt deosebite, personal mi-au atras atenția în principal patru lucrări. Prima este a cercetătorului de la Facultatea de Inginerie din Hunedoara Corneliu Birtok-Băneasa cu invențiile sale în domeniul automotive, precum filtrul de aer supra-aspirant inversat care a primit Grand Prix-ul EUROINVENT în 2022 și sunt astăzi utilizate pe vehicule de transport, reducând consumul de carburant cu până la 10% și emisiile poluante. A doua a fost prezentă la ediția din 2025, unde Grand Prix-ul a mers către Instrumentul chirurgical al Dr. Saad Alenezi care permite operații de cataractă precise și cost-eficiente în regiuni cu resurse medicale limitate. A treia lucrare este a unei echipe din Cluj care a realizat un sistem de monitorizare în timp real a proceselor chimice prin dispozitive mobile, o tehnologie „cross-device” și este deja implementată în unități de producție industrială din Transilvania. Nu în ultimul rând, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a devenit, în ultimii ani, un „abonat” la marile premii, prezentând în 2025 o serie de preparate farmaceutice inovatoare care au atras atenția investitorilor din industria farma din România și Polonia.

Un alt punct forte al modelului ieșean EUROINVENT este structura sa cvadri-partită, o simbioză între știință, literatură și artă care îl diferențiază de saloanele tehnice rigide. Dincolo de

Expoziția Internațională de Invenții, evenimentul pulsează prin Conferința ICIR (International Conference on Innovative Research), care la ediția a XII-a din 2026 reprezintă componenta de prestigiu academic. Evoluția indexării conferinței este grăitoare, dacă primele ediții publicau în volume locale, astăzi lucrările sunt prezente în jurnale de top indexate în Scopus și Web of Science, precum Springer Proceedings in Materials sau portofoliul MDPI. La acest pilon se adaugă Salonul de Carte Tehnico-Științifică, organizat cu Academia Oamenilor de Știință din România, și Expoziția Europeană de Artă Vizuală, unde peste 50-70 de artiști demonstrează anual că procesul creativ este unitar, indiferent dacă rezultatul este un algoritm de inteligență artificială sau o sculptură.

Analiza retrospectivă a tematicilor abordate funcționează ca un barometru al preocupărilor societale globale, dacă în prima decadă predominau mecanica și utilajele industriale, ultimele ediții indică o schimbare de paradigmă către „Sănătate și Bioinginerie” și „Energie Sustenabilă”. Exemplele practice, precum „Casa eco-rezistentă la cutremur” realizată din cânepă și argilă de echipa TUIASI sau robotul autonom bazat pe AI creat de elevii de la Liceul „Grigore Moisil”, demonstrează că inovația ieșeană a părăsit de mult turnul de fildeș al laboratoarelor pentru a răspunde misiunilor verzi ale Uniunii Europene.

Impactul socio-economic al celor 17 ediții se reflectă și în reputația universităților ieșene, TUIASI s-a impus ca lider național în numărul de cereri de brevet, începând în ultimii ani să breveteze și la nivel internațional prin European Patent Office. Totuși, analiza nu poate ignora provocările semnalate constant de Forumul Inventatorilor Români: nevoia urgentă de legislație care să faciliteze transferul tehnologic real. S-a pledat constant pentru eliminarea sistemului greoi de re-brevetare și adoptarea licenței industriale de tip Patent, pentru ca medaliile de aur să se transforme în produse de raft care să genereze plusvaloare economică.

În concluzie, EUROINVENT la „majorat” este povestea unei reziliențe vizionare, de la micul salon academic din 2009 la festivalul cu peste 700 de proiecte din 2023-2025, evenimentul a demonstrat că inovația este singurul limbaj universal care poate uni cercetători de pe toate continentele sub aceeași cupolă. Pentru noi, generația de masteranzi în Studii Europene, salonul rămâne laboratorul ideal unde valorile europene de unitate și progres capătă formă materială prin fiecare prototip expus. Iașul a reușit să creeze o instituție care pune România pe harta globală a creativității sustenabile, demonstrând că în inima Moldovei se construiește, brevet cu brevet, viitorul tehnologic al Europei.

Bibliografie

- <https://agerpres.ro/educatie-stiinta/2025/05/10/iasi-euroinvent---expoziția-europeana-a-creativității-si-inovării-si-a-desemnat-castigatorii--1447873>
- <https://www.tuiasi.ro/noutati/festivalul-international-de-inventica-euroinvent-aduce-la-iasi- peste-1-000-de-inventii-proiecte-lucrari-si-volume/>
- https://www.euroinvent.org/Report_Euroinvent_2019.pdf
- <https://ifia.com/wp-content/uploads/2017/06/Euroinvent-2017-Report.pdf>
- http://www.euroinvent.org/Report_Euroinvent_2021.pdf
- <http://www.euroinvent.org/conference/archive/>
- <http://www.euroinvent.org/cat/e2009.pdf>